

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 57 0 Ps 003579 11 Rev
Banjaluka, 5.2.2013. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Darka Osmića kao predsjednika vijeća, Jadranke Stanišić i Senada Tice, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja, V.I., vlasnika SZR I. B., zastupanog po punomoćniku, B.R., advokatu iz B., protiv tužene, RS za Vladu RS, Republička uprava za ... B., zastupane po Pravobranilaštvu Republike Srpske, Banjaluka, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 003579 10 Pž od 29.10.2010. godine, na sjednici održanoj dana 5.2.2013. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 11 71 Ps 03 579 04 Ps od 1.4.2010. godine obavezana je tužena da tužitelju isplati 118.236,76 KM od čega, na ime izgubljene dobiti 59.118,38 KM i na ime kamate za period od 1.4.2004. godine do 21.12.2009. godine 59.118,38 KM.

Istom presudom tužena je obavezana da tužitelju naknadi i troškove parničnog postupka u iznosu od 5.611,67 KM sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate. Sa viškom tužbenog zahtjeva tužitelj je odbijen.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 003579 10 Pž od 29.10.2010. godine žalba tužene je djelimično uvažena, te prvostepena presuda preinačena tako što je tužena obavezana da tužitelju na ime glavnog duga isplati 5.478,17 KM i na ime obračunate zakonske zatezne kamate 5.478,17 KM, odnosno ukupno 10.956,34 KM i naknadi mu troškove parničnog postupka u iznosu od 1.853,80 KM, dok je u preostalom dijelu, iznad dosuđenog iznosa, tužbeni zahtjev odbijen.

Istom presudom tužitelj je obavezan da tuženoj naknadi troškove žalbenog postupka u iznosu od 1.250,00 KM.

Tužitelj revizijom pobija drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da se pobijana presuda preinači, tako što će se žalba tužene odbiti i potvrditi prvostepena presuda.

U odgovoru na reviziju tužena je predložila da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužitelja kojim traži da se tužena obaveže da mu na ime izgubljene dobiti za period od 27.7.2003. godine do 31.12.2003. godine isplati 118.236,76 KM, od čega na ime glavnog potraživanja 59.118,38 KM i na

ime obračunate zakonske zatezne kamate na taj iznos za period od 1.4.2004. godine do 21.12.2009. godine 59.118,38 KM.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da su parnične stranke na osnovu odluke tužene broj 01954-119/02 od 22.1.2003. godine o izboru najpovoljnijeg ponuđača zaključile ugovor o nabavci i isporuci kancelarijskog materijala i sitnog inventara od 3.2.2003. godine; da je na osnovu tog ugovora tužitelj isporučivao tuženoj kancelarijski materijal i sitni inventar tako što joj je dostavljao račune i otpremnice; da je tužena izmirila sva svoja dugovanja po osnovu tako ispostavljenih računa; da je dopisom broj 01-054-119/02 od 29.7.2003. godine tužena otkazala navedeni ugovor i da od tada tužitelj nije isporučivao tuženoj kancelarijski materijal i sitni inventar; da je zbog jednostranog raskida ugovora tužitelj podnio tužbu prvostepenom sudu 23.6.2004. godine, tražeći da mu tužena naknadi štetu u vidu izgubljene dobiti za period 29.7.2003. godine do 31.12.2003. godine; da na osnovu nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke, S.M. proizilazi da je izgubljena dobit tužitelja za period od 29.7.2003. godine do 31.12.2003. godine 59.118,38 KM; da iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke, R.B. proizilazi da je izgubljena dobit tužitelja za period od 29.7.2003. godine do 31.12.2003. godine 5.478,17 KM; da razlika u pogledu visine dobiti, a prema nalazima i mišljenjima navedenih vještaka, proističe iz načina obračuna visine izgubljene dobiti, tako što je vještak finansijske struke S.M., kao osnov za utvrđenje visine izgubljene dobiti, imao u vidu poslovanje tužitelja sa tuženom u prvoj polovini 2003. godine, a vještak finansijske struke, R.B. je imao u vidu poslovanje tužene sa drugim poslovnim partnerima u pogledu kupovine kancelarijskog materijala i inventara u drugoj polovini 2003. godine.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev tužitelja osnovan u smislu odredaba člana 189. stav 3. i člana 277. Zakona o obligacionim odnosima, te odredaba člana 4. b) Zakona o dopuni Zakona o visini stope zatezne kamate, pa je sudio tako što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude. Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da je taj sud, u pogledu visine izgubljene dobiti tužitelja u periodu od 29.7.2003. godine do 31.12.2003. godine, prihvatio nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke, S.M. koji je visinu izgubljene dobiti izračunao na osnovu poslovanja parničnih stranaka u prvoj polovini 2003. godine.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda, ali ne i zaključak tog suda da je visinu izgubljene dobiti u smislu odredaba člana 189. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima valjalo utvrditi shodno nalazu i mišljenju vještaka finansijske struke S.M. koji je kao osnov utvrđenja visine izgubljene dobiti u periodu od 29.7.2003. godine do 31.12.2003. godine uzeo poslovanje parničnih stranaka u prvoj polovini 2003. godine.

Nalazeći da je visinu izgubljene dobiti tužitelja za period od 29.7.2003. godine do 31.12.2003. godine valjalo utvrditi shodno vrijednosti kancelarijskog materijala i sitnog inventara koji je tužena kupila u periodu od 27.7.2003. godine do 31.12.2003. godine, taj sud je, prihvatajući u svemu nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke R.B., našao da je visina izgubljene dobiti tužitelja za navedeni period 5.478,17 KM, te da je zakonska zatezna kamata na taj iznos za period od 1.1.2004. godine do 30.4.2009. godine takođe 5.478,17 KM, zbog čega je sudio kao u izreci drugostepene presude.

Odluka drugostepenog suda je pravilna.

Odredbama člana 189. stav 1, 2. i 3. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17./93, 3/96 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO) je propisano, da oštećenik ima pravo, kako na naknadu obične štete, tako i na naknadu izmakle koristi (stav 1.).

Visina naknade štete određuje se prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, izuzev slučajeva kada zakon naređuje što drugo (stav 2.).

Pri ocjeni visine izmakle koristi uzima se u obzir dobitak koji se mogao osnovano očekivati prema redovnom toku stvari ili prema posebnim okolnostima, a čije je ostvarenje spriječeno štetnikovom radnjom ili propuštanjem (stav 3.).

Kod činjenica: da je osnov predmetnog potraživanja ugovor o nabavci i isporuci kancelarijskog materijala i sitnog inventara, zaključen između parničnih stranaka 3.2.2003. godine; da se tim ugovorom tužitelj kao isporučilac obavezao da tuženoj kao naručiocu isporučuje kancelarijski materijal i sitni inventar za 2003. godinu, a da se tužena kao naručilac obavezala da mu za to plati kupoprodajnu cijenu; da je dopisom broj 01-054-119/02 od 29.7.2003. godine tužena jednostrano raskinula ovaj ugovor, pravilnim se ukazuje zaključak drugostepenog suda, da je visinu izgubljene dobiti tužitelja za period od 29.7.2003. godine do 31.12.2003. godine valjalo utvrditi prema vrijednosti kancelarijskog materijala i sitnog inventara koji je tužena nabavila od drugih prodavača u tom periodu.

Kako iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke, R.B. proizilazi: da je u periodu od 29.7.2003. godine do 31.12.2003. godine tužena nabavila kancelarijski materijal i sitni inventar u veleprodajnoj vrijednosti od 36.521,14 KM; da se realno mogla očekivati dobit od 15 %, imajući u vidu da se u svjetskoj privredi smatra uspješnim poslovanje kada ostvaruje dobit u procentu od 10 %, a da se najveće dobiti kreću u procentu od 20 %; da je shodno takvim parametrima dobit tužitelja u periodu od 29.7.2003. godine do 31.12.2003. godine, 5.478,17 KM, koliko, shodno odredbama člana 4 b) Zakona o dopuni Zakona o visini stope zatezne kamate iznosi i obračunata kamata za period od 1.1.2004. do 30.4.2009. godine, ovaj sud nalazi da je pravilan zaključak drugostepenog suda da je tužitelj u periodu od 27.7.2003. godine, a do 31.12.2003. godine izgubio dobit u iznosu od 5.478,17 KM odnosno ukupno 10.956,34 KM sa obračunatom zakonskom zateznom kamatom za period od 1.1.2004. godine do 30.4.2009. godine.

Ovakav zaključak drugostepenog suda se ne dovodi u pitanje revizionim prigovorima: da nije jasno kako je vještak finansijske struke, R.B., utvrdio da se realno mogla očekivati dobit u procentu od 15 % u odnosu na vrijednost isporučenog kancelarijskog materijala i sitnog inventara koji je tužena kupila u spornom periodu; da tužena nije prikazala sve račune o kupovini kancelarijskog materijala i sitnog inventara u periodu od 29.7.2003. godine do 31.12.2003. godine, jer da je velika razlika u vrijednosti kupljenog materijala u prvoj polovini 2003. godine i drugoj polovini 2003. godine; da vještak, R.B. nije pravio razliku u zaradi odnosno dobiti ostvarenoj prodajom kancelarijskog materijala koji je tužitelj sam proizvodio i kancelarijskog materijala koji dobija od drugog dobavljača; da su nižestepeni sudovi pogrešno obračunali troškove parničnog postupka.

Prije svega valja ukazati, da je neosnovan prigovor revidenta da tužena nije prikazala sve račune u pogledu kupovine kancelarijskog materijala i sitnog inventara za period od 29.7.2003. godine do 31.12.2003. godine, jer to revident nije ničim dokazao u toku postupka u smislu odredaba člana 7. i 123. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 i 49/09 - u daljem tekstu ZPP).

Kod činjenice, da je vještak finansijske struke, R.B. obračunao visinu izgubljene dobiti na osnovu vrijednosti kancelarijskog materijala i sitnog inventara koji je tužena kupila u spornom periodu, neosnovan je revizioni prigovor da isti nije vršio obračun izgubljene zarade na osnovu vrijednosti kancelarijskog materijala koji bi tužitelj sam proizveo i vrijednosti kancelarijskog materijala koji je tužitelj nabavljao od drugih dobavljača.

Kada se ima u vidu, da se shodno nalazu i mišljenju vještaka finansijske struke, R.B. procenat dobiti kreće u rasponu od 10 do 20 %, ovaj sud nalazi da je procenat od 15%, prema kojem je ovaj vještak izračunao visinu izgubljene dobiti tužitelja u spornom periodu, apsolutno prihvatljiv, jer je u granicama prosječnih vrijednosti.

Kako iz nalaza i mišljenja ovog vještaka jasno proizilazi, kako je došao do vrijednosti izgubljene dobiti u procentu od 15%, neosnovanim se ukazuju revizioni prigovori da nije jasno na osnovu čega je vještak finansijske struke, R.B., došao do zaključka, a bi dobit tužitelja u spornom periodu bila 15% od vrijednosti kancelarijskog materijala i sitnog inventara koji je tužena kupila u spornom periodu.

Kraj činjenice, da je vrijednost predmeta spora 59.118,38 KM, shodno odredbama člana 316. u vezi sa članom 321. ZPP-a, , a ne 11.000,00 KM, kako to navodi revident, neosnovanim se ukazuju revizioni prigovori da je drugostepeni sud pogrešno obračunao troškove žalbenog postupka, jer da je trebao imati u vidu da je vrijednost predmeta spora 11.000,00 KM.

Obzirom da se revizijom tužitelja ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda, a niti je ista zahvaćena nedostacima na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je primjenom člana 248. ZPP-a odbiti reviziju tužitelja.

Predsjednik vijeća
Darko Osmić

Za tačnost otpavka ovjerava
rukovodilac sudske pisarne
Amila Podračić